

Ny rapport om utsatta områden: Boendes tillit högre än vad poliser tror

Boende i utsatta områden har högt förtroende för polisen, men upplever att det finns fördomar. Samtidigt underskattar poliser de boendes positiva känslor till dem. Det visar en ny rapport från Järvaveckan Research i samarbete med Polisförbundet.

Samtidigt som lag och ordning pekas ut som det största samhällsproblemet i Sverige visar en ny rapport från Järvaveckan Research i samarbete med Polisförbundet att det finns stora utmaningar men också en ömsesidig vilja att förbättra relationen mellan polis och boende i utsatta områden.

– Vi har för första gången jämfört boende i utsatta områden och polisers svar sida vid sida. Glappet mellan hur poliser tror att de uppfattas och hur de faktiskt uppfattas är både en varningssignal och en möjlighet, säger Ahmed Abdirahman, vd och grundare Stiftelsen Järvaveckan.

Rapporten bygger på två parallella enkätundersökningar bland 1 379 boende i utsatta områden och 1 242 poliser som arbetar i eller med utsatta områden och belyser skillnader och likheter i uppfattningar om trygghet, polisens närvaro, bemötande och framtida prioriteringar.

Oro och förtroende

Boende i utsatta områden oroar sig framför allt för skjutningar och sprängningar i sitt närområde, men även för sin ekonomiska situation. Samtidigt uppger många att de trivs där de bor.

66 procent av de boende uppger att de har mycket eller ganska stort förtroende för svensk polis. Men endast 25 procent av de tillfrågade poliserna tror att boende i utsatta områden har ett stort förtroende för polisen som myndighet. Däremot har poliser något högre tilltro till att boende i utsatta områden litar på dem som individer (41%) än på myndigheten i stort.

– Det här ger viktiga insikter för både Polismyndigheten och andra beslutsfattare. Det ger också hopp. När boende rankar känslor i mötet med en polis så hamnar trygghet, respekt och tillit högst. Det finns mycket att bygga vidare på för bättre dialog och trygghet, säger Katharina von Sydow, ordförande i Polisförbundet.

Samarbeten och fler poliser

Rapporten undersöker även viljan hos boende att samarbeta med polisen. 82 procent kan tänka sig att ringa 112 vid pågående brott, men endast 26 procent kan tänka sig att vittna i rättegång. Rädsla för repressalier från brottslingar och bristande tillit till polisen uppges som hinder. En stor andel av både boende (43 procent), och i synnerhet poliser (84 procent) anser att det behövs fler poliser i utsatta områden.

Möten och fördomar

Samtidigt som boendes möten med poliser ofta väcker positiva känslor, finns det stora skillnader i hur mötena uppfattas. 50 procent av de boende anser att polisen har fördomar mot dem. Yngre (18–30 år) och personer med utländsk bakgrund är betydligt mer kritiska. Bland

poliserna svarar 52 procent att det finns fördomar inom Polismyndigheten om utsatta områden som inverkar negativt på enskilda polisers tjänsteutövning.

– Den här rapporten ger oss ovärderliga insikter direkt från de som berörs mest av det samhällsklimat som vi ständigt pratar om. Resultaten visar att det finns en stark grund av förtroende att bygga vidare på, men också ett akut behov av att adressera upplevelserna av fördomar och att aktivt arbeta för att stärka relationerna. Att poliser själva ser utmaningar med interna fördomar inom myndigheten är en viktig signal, säger Ahmed Abdirahman, vd och grundare Stiftelsen Järvaveckan.

Arbete för tryggare områden

Boende i utsatta områden betonar vikten av både förebyggande arbete, samarbete med skola samt socialtjänst och kraftfulla insatser mot grov kriminalitet så som fler gripande och hårdare straff. Poliserna lyfter fram viktiga utvecklingsområden som brottsförebyggande metoder, kunskap om gäng och nätverk samt tillitsskapande arbete.

82 procent av de boende anser att det är viktigt med mångfald inom poliskåren och de främsta anledningarna som uppges är att det leder till bättre förståelse för olika kulturer och språk.

Bland poliserna svarar 57 procent att det är viktigt med mångfald inom poliskåren.

– Våra områdespoliser måste få bättre förutsättningar för dialog och samverkan i lokalsamhället. Det är också angeläget att det inom poliskåren finns den kompetens som behövs för att klara uppdraget i utsatta områden och mångfald är viktigt för att förstå olika språk och kulturer. Vi behöver rusta oss bättre för att möta utmaningarna, skapa tillit för polisen bland boende i alla åldrar och med olika bakgrunder. Det kommer öka tryggheten och säkerheten, säger Katharina von Sydow.

Citat från undersökningarna:

Boende:

”Efter som alla får veta namn och adress när jag vittnar om tex ett mord så skulle jag aldrig vittna i domstolen. Ringa anonymt kanske.”

”Jag uppskattar polisens insatser för att skapa trygghet, men jag tycker att det behövs mer fokus på att bygga relationer och förståelse med alla grupper i samhället. Genom öppen dialog och respekt kan förtroendet stärkas, särskilt i områden där kriminaliteten är hög. Jag hoppas på fler förebyggande insatser och samarbete mellan polis, skola och föreningar för att unga ska få bättre möjligheter och undvika kriminalitet.”

”Tycker dom borde patrullera mer till fots, i stan, skolor o bostadsområden.”

”Lagar behöver stärkas så polisen har bättre förutsättningar för att kunna agera. Polisen ska kunna agera utan att en anmälan behöver göras om de så behövs på studs.”

Poliser:

”Vi behöver tidigare skapa en relation med barnen, informera om barns rättigheter och vad som utgör ett brott, arbeta mer brottsförebyggande med barnen samt deras föräldrar.”

”Det finns många polisfientliga videos och klipp på TikTok, Instagram osv som gör att många får en dålig uppfattning om polisen.”

”Vi behöver fler poliser med kunskap och intresse för andra språk och kulturer.”

”Insatser i denna typ av områden måste ske med stor ödmjukhet och noll prestige. Annars kommer uppbyggd tillit raseras. Vi ska vara stolta över vårt yrke och inte tolerera vad som helst men vi ska också vara medvetna om att uppförsbacken är jävligt brant innan vi når toppen med någorlunda jämvikt.”

Rapporten:

Rapporten *Järvaveckan Research: Poliser och boende i utsatta områden – en rapport om trygghet, förtroende och framtiden* i samarbete med Polisförbundet finns att läsa och ladda ner här: www.jarvaveckan.se/research/ och här: www.polisforbundet.se

Om Järvaveckan Research:

Var 18:e person i Sverige lever idag i ett så kallat utsatt område. Ständigt kretsar den politiska debatten om boende i utsatta områden, men sällan förs dialoger med dem. Järvaveckan Research fördjupar insikter genom att ta fram nya fakta och ge utrymme åt de röster och perspektiv som traditionellt förbises.

Om Polisförbundet:

Polisförbundet är ett fackligt yrkesförbund för poliser. Nio av tio poliser är medlemmar i Polisförbundet och det finns 1800 förtroendevalda. Vi är poliser som har valt att engagera oss för att Sveriges poliser ska få ökad trygghet, bättre arbetsmiljö, bättre lön och villkor och mer inflytande i sin vardag.

Kontakt:

Ahmed Abdirahman, grundare och vd för Stiftelsen Järvaveckan

Ahmed.Abdirahman@jarvaveckan.se +46 73 907 75 09

Polisförbundets presstelefon: 08-676 97 20